

Tribiwnlys y Gymraeg Adroddiad Blynyddol 2020 – 2021

Gorffennaf 2021

Tribiwnlys y Gymraeg
Welsh Language Tribunal

Cynnwys

Rhagair		3
Adran 1	Amdanom ni	4
Adran 2	Perfformiad a Datblygiad	9
Adran 3	Blaenoriaethau Busnes	14
Adran 4	Gwariant	14

Rhagair

Bu'r flwyddyn hon yn un o newidiadau a heriau annisgwyl. Daeth 13 o achosion i law a chwblhawyd y rhan helaeth ohonynt, er gwaethaf helynt y Coronafeirws.

O ganlyniad i effeithiau'r feirws bu'n rhaid i'r Tribiwnlys droi at gynnal gwrandawiadau rhithwir i gyflawni'r gwaith. Er i hynny olygu ffordd wahanol o weithio, bu'n un effeithiol o ran galluogi gwaith y Tribiwnlys i barhau i symud ymlaen.

Mewn perthynas â nifer o achosion bu rhaid gofyn am ragor o wybodaeth gan yr Ymgeisydd am y gŵyn wreiddiol a gyflwynwyd i'r Comisiynydd. Yn sgil hynny, cafodd yr achosion hynny eu hoedi. I atal hynny rhag digwydd, bydd canllawiau newydd yn cael eu cynnwys yn y ffurflen gais i egluro'r hyn sydd ei angen wrth wneud cwyn er mwyn hwyluso'r broses. Hoffwn ddiolch i bawb am eu hymdrechion i sicrhau bod hyn yn llwyddiant, yn enwedig i staff gweinyddu'r Tribiwnlys.

Penodwyd dau aelod lleyg newydd, sef Eifion Jones YH a Glenda Jones. Mae'n amlwg bod eu profiad o weithio i Dribiwnlysoedd eraill o fudd iddynt wrth fynd ati i ymgymryd â gwaith Tribiwnlys y Gymraeg yn ddidrafferth.

Rwy'n ddiolchgar iawn i'm cyd-aelodau o'r Tribiwnlys, ac i'r staff gweinyddol sydd wedi cynnal ein gwaith, am eu cyfraniad ardderchog.

Bu cryn dipyn o drafod eleni ynglŷn â Thribiwnlysoedd yng Nghymru gan fod Comisiwn y Gyfraith yn cynnal ymgynghoriad ar ddatganoli Tribiwnlysoedd yng Nghymru ac ar ddiwygiadau deddfwriaethol mewn perthynas â Thribiwnlysoedd Cymru. Rwy'n siŵr y bydd y trafodaethau'n parhau dros y flwyddyn nesaf o leiaf.

Wrth inni ddod dros gyfnod y Coronafeirws, rwy'n mawr obeithio y gallwn ddatblygu ein gwaith yn effeithiol drwy barhau i gynnwys rhai datblygiadau diweddar, fel y gwrandawiadau rhithwir.

Iwan Jenkins

Llywydd Tribiwnlys y Gymraeg

Adran 1 – Amdanom ni

Yn yr adran hon:

- Cefndir
- Swyddogaethau'r Tribiwnlys
- Rheolau'r Tribiwnlys
- Cyfarwyddiadau Ymarfer
- Aelodau'r Tribiwnlys
- Hyfforddiant
- Cysylltu â'r Tribiwnlys
- Hygyrchedd y Tribiwnlys

Cefndir

Mae Tribiwnlys y Gymraeg yn dribiwnlys statudol a sefydlwyd o dan adran 120 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 ('y Mesur'). Swyddogaeth y Tribiwnlys yw penderfynu ar apeliadau yn erbyn penderfyniadau Comisiynydd y Gymraeg ('y Comisiynydd') mewn perthynas â Safonau'r Gymraeg.

Mae'r Tribiwnlys yn un o'r saith "Tribiwnlys Cymreig" a restrir yn adran 59 o Ddeddf Cymru 2017 ac felly'n dod o dan awdurdod Llywydd Tribiwnlysoedd Cymru. Gellir darllen adroddiad blynyddol cyntaf Llywydd Tribiwnlysoedd Cymru, Syr Wyn Williams, yn: www.senedd.wales/laid%20documents/gen-ld12494/gen-ld12494-w.pdf.

Swyddogaethau'r Tribiwnlys

Mae'r Mesur yn galluogi'r Tribiwnlys i wrando ar y materion canlynol:

1. Apeliadau yn erbyn penderfyniadau'r Comisiynydd o ran gosod Safonau ar gyrrff a swyddogion sy'n arfer swyddogaethau neu'n cyflenwi gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru.
2. Apeliadau, gan rywun y gwnaed cwyn yn ei erbyn, yn erbyn dyfarniadau'r Comisiynydd, ar ddiwedd ymchwiliad i'r gŵyn, ei fod wedi methu â chydymffurfio â gofyniad Safon.
3. Apeliadau, gan achwynydd, yn erbyn dyfarniad y Comisiynydd, ar ddiwedd ymchwiliad, nad oedd person y gwnaed cwyn yn ei erbyn, wedi methu, mewn gwirionedd, â chydymffurfio â safon.
4. Apeliadau yn erbyn camau gorfodi sy'n cael eu cymryd gan y Comisiynydd.
5. Apeliadau yn erbyn hysbysiadau tystiolaeth a roddir gan y Comisiynydd yn ystod ymchwiliad.
6. Adolygiadau o benderfyniadau ar ran y Comisiynydd i beidio ag ymchwilio i gŵyn (neu i derfynu ymchwiliad heb ddod i benderfyniad).

Rheolau'r Tribiwnlys

Mae'r Tribiwnlys yn gweithredu'n unol â'i reolau gweithdrefnol – Rheolau Tribiwnlys y Gymraeg 2015¹. Pwrpas y Rheolau hyn yw sicrhau bod yr holl achosion sy'n dod o flaen y Tribiwnlys yn cael eu trin yn deg, yn gyson ac yn brydlon. Maent yn sicrhau y bydd y rhai sy'n dod ag achos o flaen y Tribiwnlys yn deall yn union pa gamau sydd rhaid iddynt eu cymryd er mwyn gallu cyflwyno ffeithiau'r anghydfod a'r dadleuon perthnasol yn effeithiol i'r Tribiwnlys. Maent hefyd yn sicrhau y bydd pob parti i'r achos yn deall dadleuon partion eraill ac yn medru ymateb iddynt.

Yn ôl adran 123 o'r Mesur, mae dyletswydd ar y Llywydd i wneud Rheolau Tribiwnlys ar yr arferion a'r gweithdrefnau i'w dilyn yn y Tribiwnlys.

Mae Rheolau'r Tribiwnlys yn amlinellu'r canlynol:

- rheolau cyffredin – sy'n ymdrin â rhai egwyddorion sylfaenol cyffredin ac yn diffinio'r termau arbennig sy'n cael eu defnyddio yn y Rheolau;
- darpariaethau sy'n ymwneud â dewis yr Aelodau o'r Tribiwnlys a fydd yn gwrandao achosion unigol;
- sut i gychwyn cais i'r Tribiwnlys;
- y camau ymarferol y bydd yn rhaid eu cymryd er mwyn paratoi achos ar gyfer gwrandawriad;
- y pwerau a fydd gan y Tribiwnlys i reoli achosion, gan gynnwys y cyfarwyddiadau y bydd y Tribiwnlys yn gallu eu rhoi i bartion ar ba gamau y bydd rhaid iddynt eu cymryd cyn y gwrandawriad;
- y drefn ar gyfer gwrandawriadau a phenderfyniadau ffurfiol y Tribiwnlys;
- beth sy'n digwydd ar ôl i benderfyniad gael ei wneud, gan gynnwys y trefniadau ar gyfer adolygu penderfyniadau'r Tribiwnlys neu apelio i'r Uchel Lys;
- darpariaethau amrywiol eraill, gan gynnwys rheolau gweinyddol ar gofnodi penderfyniadau, cyflwyno dogfennau a mesur terfynau amser.

Cyfarwyddiadau Ymarfer

Awdurdodir y Llywydd, o dan adran 124 o'r Mesur a Rheol 4 o'r Rheolau, i roi Cyfarwyddiadau Ymarfer er mwyn rhoi cyngor ymarferol ar sut i ddehongli a gweithredu'r Rheolau.

Cyfarwyddyd Ymarfer 1² – Cychwyn achos

Mae Rheol 10 o'r Rheolau yn darparu bod yn rhaid i gais i'r Tribiwnlys gael ei wneud trwy gyflwyno i'r Tribiwnlys ddogfen ysgrifenedig (hysbysiad cais). Mae Rheol 12 yn rhagnodi'r wybodaeth y mae'n rhaid ei chynnwys mewn, a chyda, hysbysiad cais.

Pwrpas y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yw cyhoeddi ffurflen a fydd, trwy ei defnyddio gan geisydd, yn cynorthwyo'r ceisydd (neu gynrychiolydd y ceisydd) i gydymffurfio â gofynion Rheol 12. Dylid defnyddio'r ffurflen honno ar gyfer cyflwyno hysbysiad cais.

Serch hynny, nid yw'n ofyniad cyfreithiol i ddefnyddio'r ffurflen. Gall ceisydd gyflenwi'r wybodaeth sy'n cael ei rhagnodi gan Reol 12 mewn ffurf arall. Ond bydd defnyddio'r ffurflen yn:

- sicrhau bod yr holl wybodaeth ofynnol yn cael ei rhoi;
- cynorthwyo'r Tribiwnlys i ystyried yr wybodaeth honno yn y dull mwyaf cyson ac effeithiol ag sy'n bosibl.

1 www.legislation.gov.uk/cy/wsi/2015/1028/contents/made/welsh

2 www.tribiwnlisygyymraeg.llyw.cymru/cyfarwyddyd-ymarfer-1-rheol-10-ffurflen-gais

Cyfarwyddyd Ymarfer 2³ – Y Defnydd o Ieithoedd y Tribiwnlys

Mae Rheol 6 o'r Rheolau yn darparu:

- mai ieithoedd y Tribiwnlys yw'r Gymraeg a'r Saesneg;
- bod gan bob parti neu dyst yr hawl i ddefnyddio'r naill iaith neu'r llall yn nhrefodion y Tribiwnlys.

Pwrpas y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yw rhoi cyngor ymarferol ar sut i ddehongli'r Rheolau a sut i roi effaith i weithdrefnau'r Tribiwnlys, mewn modd sy'n unol â Rheol 6.

Yn unol â Rheol 4(4), mae cynnwys y Cyfarwyddyd hwn yn ddarostyngedig i unrhyw gyfarwyddiadau sy'n cael eu rhoi gan y Tribiwnlys mewn perthynas ag achos penodol.

Mae'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn ymwneud, yn unig, â chyfathrebiadau sy'n rhan o drafodion y Tribiwnlys mewn perthynas ag achos penodol ac sy'n cael eu rheoli gan ddarpariaethau'r Rheolau.

Cyfarwyddyd Ymarfer 3⁴ – Arfer swyddogaethau'r Tribiwnlys

Mae'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn disgrifio'r trefniadau ar gyfer pennu pwy fydd, fel arfer, yn gwneud penderfyniadau yn enw'r Tribiwnlys. Mae'n darparu, er enghraifft, mai Llywydd y Tribiwnlys (neu aelod arall o'r Tribiwnlys sydd â chymhwyster cyfreithiol) fydd yn ymdrin â chwestiynau paratoadol, cyn y bydd achos yn cyrraedd gwrandawriad, tra bydd y gwrandawriad, a'r penderfyniad terfynol ar yr achos, yn nwylo panel o dri aelod o'r Tribiwnlys.

Cyfarwyddyd Ymarfer 4⁵ – Ceisiadau i'r Tribiwnlys i ddileu hysbysiad tystiolaeth

Mae'r Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yn cymhwyso gweithdrefnau'r Tribiwnlys i ddsbarth penodol o apeliadau a all ddeillio o ymchwiliad gan y Comisiynydd i gŵyn, sef apeliadau i'r Tribiwnlys yn erbyn hysbysiadau tystiolaeth a roddwyd gan y Comisiynydd o dan baragraff 5 o Atodlen 10 i'r Mesur.

Aelodau'r Tribiwnlys

Gweinidogion Cymru sy'n gyfrifol am benodi ac ailbenodi'r Llywydd, Aelodau o'r Tribiwnlys sy'n gyfreithiol gymwys ac Aelodau lleyg. Penodwyd yr Aelodau ar ôl i'r swyddi gwag gael eu hysbysebu ac ar ôl cyfweiliad cystadleuol gan banel a gynullwyd gan Lywodraeth Cymru. Penodwyd y Llywydd ac Aelodau eraill y Tribiwnlys am dymor o 5 mlynedd.

3 www.tribiwnlysygymraeg.llyw.cymru/cyfarwyddyd-ymarfer-2-rheol-6-y-defnydd-o-ieithoedd-y-tribiwnlys

4 www.tribiwnlysygymraeg.llyw.cymru/cyfarwyddyd-ymarfer-3-arfer-swyddogaethau-tribiwnlys

5 www.tribiwnlysygymraeg.llyw.cymru/cyfarwyddyd-ymarfer-4-ceisiadau-ir-tribiwnlys-i-ddileu-hysbysiad-tystiolaeth

Llywydd

Y Llywydd sydd â chyfrifoldeb barnwrol dros y Tribiwnlys a'i aelodau.

Aelodau cyfreithiol

Cyfreithwyr (Bargyfreithwyr neu Dwrneiod) yw'r Aelodau cyfreithiol ac maent yn gyfrifol am lywyddu ar wrandawiaadau ac am arfer swyddogaethau mewn perthynas â chamau rhagarweiniol – e.e. rhoi cyfarwyddiadau ynglŷn â'r dystiolaeth a fydd yn cael ei chyflwyno gan bartion.

Aelodau lleyg

Mae gan Aelodau lleyg ystod eang o wybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i waith y tribiwnlys. Maent yn chwarae rhan lawn, gyda llais cyfartal i leisiau Aelodau eraill (gan gynnwys Aelodau Cyfreithiol) ym mhenderfyniadau'r Tribiwnlys.

Ysgrifenyddiaeth

Mae gweinyddiaeth y Tribiwnlys o ddydd i ddydd yn cael ei dirprwyo i ysgrifenyddiaeth y Tribiwnlys, sy'n ymdrin â'r gwaith rhagarweiniol a'r gwaith o brosesu ceisiadau i'r Tribiwnlys. Mae'r ysgrifenyddiaeth yn ymgynghori â'r Llywydd a/neu'r Aelod cyfreithiol a fydd yn cadeirio gwrandawriad penodol ar unrhyw bwyntiau cyfreithiol a gyfyd yn ystod cyfnodau rhagarweiniol achosion cyn y gwrandawriad, ac yn anfon unrhyw ddyfarniadau a chyfarwyddiadau at y partion yn ysgrifenedig. Mae'r ysgrifenyddiaeth yn bwynt cyswllt ar gyfer Aelodau a defnyddwyr y Tribiwnlys. Mae'r weinyddiaeth yn cael ei darparu, o dan adran 127 o'r Mesur, gan Lywodraeth Cymru.

Penodiadau ac ailbenodiadau

Cafodd Glenda Jones ac Eifion Jones eu penodi'n aelodau lleyg drwy symud ar draws o dribiwnlysoedd eraill.

Ymddeoliadau ac ymwadiadau

Daeth tymor Keith Bush CF fel llywydd cyntaf y Tribiwnlys i ben ar 31 Gorffennaf 2019.

Daeth tymor Nicola Jones, aelod cyfreithiol, a thymor Sara Williams, aelod lleyg, i ben ar 31 Mawrth 2020.

Hyfforddiant

Mae'n ddyletswydd statudol ar Lywydd Tribiwnlys y Gymraeg, o dan adran 133 o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011, i gynnal trefniadau priodol ar gyfer hyfforddiant aelodau'r Tribiwnlys. Fel rhan o'r trefniadau hynny, cynhaliwyd tair sesiwn hyfforddi ddigidol i aelodau ym mis Medi, Tachwedd ac Ionawr.

Cynhaliwyd y sesiynau hyfforddi hyn ar gyfer holl aelodau a staff y Tribiwnlys i drafod prosesau'r Tribiwnlys – a gwnaed hynny drwy ymarferion ymarferol gan ddefnyddio cais ffug. Rhoddwyd ystyriaeth hefyd i sut y gellir ymdrin â materion yn ddigidol o hyn allan, yn hytrach nag yn bersonol.

Cysylltu â'r Tribiwnlys

Dyma fanylion cyswllt Tribiwnlys y Gymraeg:

Cyfeiriad: Tribiwnlys y Gymraeg
Tŷ Derw
Parc Cleppa
Casnewydd
NP10 8BD

Llinell Gymorth y Tribiwnlys: 03000 256702

E-bost y Tribiwnlys: tyg@llyw.cymru

Gwefan y Tribiwnlys: tribiwnlysygymraeg.llyw.cymru

Hygyrchedd y Tribiwnlys

Mae croeso i chi gyfathrebu â'r Tribiwnlys yn Gymraeg neu Saesneg. Mae Rheol 6 o'r Rheolau yn darparu:

- mai ieithoedd y Tribiwnlys yw'r Gymraeg a'r Saesneg;
- bod gan bob parti neu dyst yr hawl i ddefnyddio'r naill iaith neu'r llall yn nhrefodion y Tribiwnlys.

Mae [Cyfarwyddyd Ymarfer 2⁶](#) yn rhoi cyngor ymarferol ar sut i ddehongli a gweithredu'r Rheolau mewn modd sy'n unol â Rheol 6.

Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi manylion unrhyw anghenion ychwanegol sydd gennych, neu eich cynrychiolydd, pan fyddwch yn anfon eich hysbysiad cais atom. Er enghraifft, os bydd angen arwyddwr neu ddehonglydd arnoch yn y gwrandawriad, neu os bydd angen gwneud unrhyw drefniadau ychwanegol ar gyfer y gwrandawriad, byddwn yn sicrhau bod y trefniadau ychwanegol angenrheidiol wedi eu darparu ar gyfer y gwrandawriad.

Adran 2 – Perfformiad a Datblygiad

Yn yr adran hon, trafodir:

- Niferoedd ac ystadegau
- Adolygiadau mewnol ac apeliadau i'r Uchel Lys
- Cwynion
- Effeithiolrwydd ein gwasanaeth

Niferoedd ac ystadegau

Mae'r Mesur yn galluogi unigolyn neu sefydliad i wneud apêl i'r Tribiwnlys ar y materion canlynol:

- Adran 58 – Dyfarniad gan y Comisiynydd nad yw'r gofyniad i gydymffurfio â safon (neu gydymffurfio â safon mewn modd penodol) yn afresymol neu'n anghymesur
- Adran 95(2) – Dyfarniad gan y Comisiynydd fod methiant wedi bod i gydymffurfio â gofyniad safon
- Atodlen 10, paragraffau 9 a 10 – apeliadau yn erbyn hysbysiadau tystiolaeth a roddir gan y Comisiynydd yn ystod ymchwiliad
- Adran 95(4) – Camau gorfodi y mae'r Comisiynydd wedi penderfynu eu cymryd
- Adran 99(2) – Dyfarniad gan y Comisiynydd na fu methiant i gydymffurfio â safon
- Adran 103 – Penderfyniad gan y Comisiynydd i beidio â chynnal ymchwiliad i gŵyn (neu i derfynu ymchwiliad).

Ceisiadau

Yn ystod 2020-21 daeth 13 o geisiadau newydd i law, roedd 2 gais wedi eu cario drosodd o 2019-20.

Math o gais	Nifer a ddaeth i law yn 2018-19	Cariwyd drosodd o 2017-18	Cariwyd ymlaen i 2019-20	Caniatawyd	Gwrthodwyd	Tynnwyd yn ôl
Adran 58	–	–	–	–	–	–
Adran 95(2)	2	–	1	1	–	1
Adran 95(4)	2	–	1	1	–	1
Adran 99(2)	–	–	–	–	–	–
Adran 103	9	2	1	1	5	4

Natur yr achosion a gyflwynwyd i'r Tribiwnlys yn ystod 2020-21:

Natur yr achos	Nifer yr achosion
Apêl yn erbyn dyfarniad gan y Comisiynydd fod methiant wedi bod i gydymffurfio â gofyniad safon (Adran 95(2) o'r Mesur)	2 (15%)
Apêl yn erbyn dyfarniad gan y Comisiynydd fod methiant wedi bod i gydymffurfio â gofyniad safon (Adran 95(4) o'r Mesur)	2 (15%)
Ceisiadau am adolygiad o benderfyniad y Comisiynydd i beidio ag ymchwilio i gŵyn (adran 103 o'r Mesur)	9 (70%)
Cyfanswm	13

Sut y datryswyd achosion (achosion a ddaeth i law yn 2020-21):

Natur y datrysiad	Nifer
Tynnu'r cais yn ôl (am nad oedd bellach o fewn awdurdodaeth y Tribiwnlys)	5 (39%)
Gwrthodwyd caniatâd i wneud cais (achosion o dan adran 103)	1 (8%)
Gwrthodwyd yr apêl	3 (23%)
Caniatawyd yr apêl	2 (15%)
Cariwyd ymlaen i 2021-22	2 (15%)
Cyfanswm	13

Yr Amser Rhwng Cais yn Dod i Law a Datrysiaid

Nifer y diwrnodau gwaith rhwng cais yn dod i law a'r datrysiaid, ar gyfartaledd	Modd o ddatrys y cais
23	Gwrthodwyd caniatâd i wneud y cais – Adran 103.
40	Rhodddwyd caniatâd i wneud cais – Adran 103.
101	Caniatâd i dynnu'r cais yn ôl (ar ôl i ganiatâd i wneud cais o dan adran 103 gael ei roi yn wreiddiol).
215	Gwrthodwyd caniatâd i wneud cais o dan adran 103 (gan gynnwys cynnal adolygiad o'r penderfyniad i wrthod caniatâd i wneud y cais).
–	Caniatâd i ymestyn y cyfnod o 28 diwrnod i wneud cais o dan adran 103 (gan gynnwys adolygiad o'r penderfyniad i wrthod caniatâd i wneud y cais).
–	Caniatáu'r cais i ddiwmu penderfyniad y Comisiynydd i beidio ag ymchwilio (heb wrandawriad ac ar sail y papurau yn unig) – Adran 103.
95	Nifer y diwrnodau gwaith rhwng cais yn dod i law a'r datrysiaid, ar gyfartaledd.

Gwrandawriadau

Yn ystod 2020-2021 cynhaliodd y Tribiwnlys:

- 1 gwrandawriad panel ar gyfer ailystyried penderfyniad y Tribiwnlys i beidio â rhoi caniatâd i wneud y cais o dan adran 103.

Adolygiadau mewnol ac apeliadau i'r Uchel Lys

Adolygiad mewnol o benderfyniad y Tribiwnlys

Caiff parti wneud cais i'r Tribiwnlys i adolygu ei benderfyniad ar y seiliau:

- a. bod y penderfyniad wedi ei wneud yn anghywir oherwydd gwall pwysig ar ran gweinyddiaeth y Tribiwnlys
- b. bod gan barti a oedd â hawl i gael ei glywed yn y gwrandawriad, ond a fethodd ag ymddangos neu gael ei gynrychioli, reswm da a digonol dros beidio ag ymddangos, neu
- c. bod gwall amlwg a phwysig yn y penderfyniad.

Rhaid i gais am adolygu penderfyniad y Tribiwnlys gael ei wneud yn ysgrifenedig gan ddatgan y seiliau, ddim hwyrach nag 28 diwrnod ar ôl y dyddiad yr anfonwyd y penderfyniad at y partion.

Yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn, ni chafwyd unrhyw geisiadau am adolygiad mewnol o benderfyniad.

Apeliadau i'r Uchel Lys

Caiff parti, gyda chaniatâd y Tribiwnlys neu'r Uchel Lys, apelio i'r Uchel Lys ar bwynt cyfreithiol sy'n deillio o benderfyniad y Tribiwnlys.

Rhaid i ni dderbyn eich cais am ganiatâd i apelio i'r Uchel Lys o fewn 28 diwrnod calendr i'r dyddiad y cawsoch eich hysbysu o benderfyniad y Tribiwnlys. Mae'n fater i unrhyw berson sy'n ystyried apêl i gymryd cyngor cyfreithiol eu hunain.

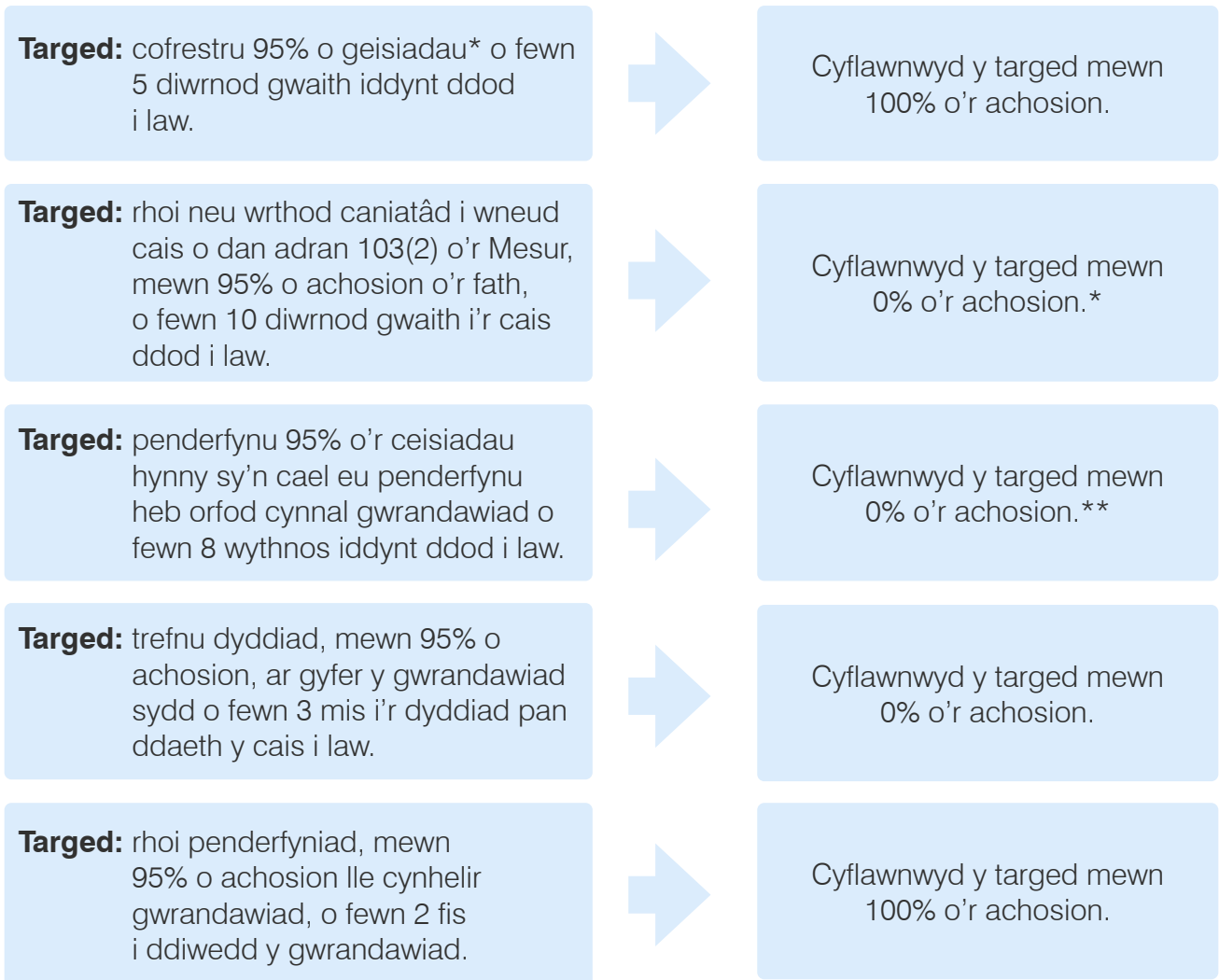
Yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn, ni chafwyd unrhyw geisiadau am ganiatâd i apelio.

Cwynion

Ni chafodd y Tribiwnlys unrhyw gwynion ffurfiol yn ystod cyfnod yr adroddiad.

Effeithiolrwydd ein gwasanaeth

Er mwyn monitro pa mor effeithiol yw ein gwasanaethau, y nod yw llunio dangosyddion perfformiad allweddol sy'n defnyddio boddhad cwsmeriaid i fesur dwy agwedd allweddol ar ein gwaith; effeithlonrwydd ein gwasanaeth, a'i ansawdd.

* Gan eithrio'r rhai sydd angen caniatâd o dan adran 103(2) o'r Mesur a'r rhai lle bo angen gwybodaeth bellach oddi wrth y ceisydd cyn y gellir eu cofrestru.

** Dangoswyd bod yr amser sydd ei angen ar y partiön, mewn rhai achosion, i ddiffinio, trwy wneud datganiadau achos, eu safbwyntiau ffurfiol yn hwy nag oedd wedi'i ddisgwyl, gan ei gwneud yn amhosibl, yn yr achosion cymharol gymhleth hynny, i symud ymlaen i drefnu gwrandawriad (neu benderfyniad gan banel Tribiwnlys heb wrandawriad) mor fuan ag y disgwylid. Profiad y Tribiwnlys yw bod datrys achos felly yn cymryd tua 6 mis (gweler uchod) gan gynnwys 5 mis rhwng derbyn yr achos a chynnal gwrandawriad a mis ychwanegol ar gyfer llunio a chyhoeddi'r penderfyniad.

Adran 3 – Blaenoriaethau Busnes

Yn yr adran hon:

- Blaenoriaethau Busnes 2021-2022

Mae'n bwysig bod y Tribiwnlys yn datblygu mewn ffordd sy'n ein galluogi i gyflwyno'r gwasanaeth gorau posibl i'n defnyddwyr. Mae'r adran hon yn ymwneud â sut y bydd y Tribiwnlys yn adeiladu ar yr hyn y mae wedi'i gyflawni drwy ganolbwyntio ar flaenoriaethau busnes a'n hymrwymiad i'n defnyddwyr.

Blaenoriaethau Busnes 2021-2022:

- Cynllunio a chynnal hyfforddiant ar gyfer yr aelodau i gyd.
- Parhau i fonitro a diweddarau gwefan Tribiwnlys y Gymraeg.
- Cyflawni gwasanaeth o ansawdd uchel.
- Mireinio dulliau'r Tribiwnlys o weithio, ar sail profiad o ddelio gydag achosion, er mwyn sicrhau'r safon uchaf o ystyried a phenderfynu achosion.
- Parhau i gynnal gwrandawiadau rhithwir os yw gwneud hynny'n well ac yn deg mewn perthynas â'r achos a'r partion.
- Datblygu gwybodaeth i'w chynnwys fel rhan o'r ffurflen gais wreiddiol i wella effeithlonrwydd achosion.

Adran 4 – Gwariant

Yn yr adran hon, ein:

- Gwariant ar gyfer 2020-2021

Gwariant ar gyfer 2020-2021

Cynnwys	Gwariant*
Ffioedd, treuliau a hyfforddiant yr aelodau	£23,267
Costau cynnal gwrandawiadau, cyfieithu gwaith achos a lleoliad hyfforddiant	£2,662
Cyfanswm	£25,929